

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

jobar@uibm.dk

chham@uibm.dk

WILDERS PLADS 8K

1403 KØBENHAVN K

TELEFON 3269 8888

DIREKTE +45 32698854

EER@HUMANRIGHTS.DK

MENNESKERET.DK

DOK. NR. 540.10/32285/EER

FORSLAG TIL LOV OM INDFØDSRETSPRØVEN AF 2015

4. NOVEMBER 2015

Med e-mail af 21. oktober 2015 har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkastet til det ovenfor nævnte lovforslag om Indfødsretsprøven af 2015.

Med lovforslagets vedtagelse gennemføres § 24, stk. 3, i den aftale, som flertallet af Folketingets partier indgik den 5. oktober 2015 om indførelse af en indfødsretsprøve, hvormed ansøgere om indfødsret skal dokumentere kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie. Med lovforslagets ikrafttræden ophæves den gældende lov om statsborgerskabsprøven, som vægter aspekter af hverdagslivet og det politiske liv.

Instituttet tilkendegav i sit høringsvar af 7. august 2013 om statsborgerskabsprøven, at den imødekom noget af den kritik, som havde været rettet mod den tidligere gældende indfødsretsprøve.¹ Kritikken gik på, at indfødsretsprøven vægtede viden, som ansøgerne ikke havde brug for i dagligdagen, og at man med prøven i højere grad testede ansøgernes evne til udenadslære end deres grundlæggende viden om det danske samfund. Kritikken er også kommet frem i den danske del af et forskningsprojekt, INTEC, som instituttet har deltaget i.²

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder, at:

- Konsekvenserne af Indfødsretsprøven af 2015 evalueres, således at det sikres, at prøven ikke udelukker bestemte grupper af ansøgere fra at opnå indfødsret.

Instituttets anden indvendig angår anvendelsesområdet for både statsborgerskabsprøven og indfødsretsprøven, idet prøvekravet i begge tilfælde omfatter ansøgere, som er opvokset og udannet i Danmark. En del af disse ansøgere har både i medier og i det nævnte forskningsprojekt givet udtryk for, at de føler sig krænkede af prøvekravet. De har opfattet sig selv som danskere, men med prøvekravet får de en fornemmelse af, at sådan betragter det danske samfund dem ikke. De skal først bestå en prøve for at bevise deres danskhed.

Efter Den Europæiske Konvention om Statsborgerret, artikel 6, stk. 4, litra e og f, skal staten lette erhvervelsen af statsborgerskab for personer, som er født og/eller opvokset i landet.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- Ansøgere med dansk skole- og/eller uddannelsesmæssig baggrund tilføjes listen over de grupper af ansøgere, som er undtaget fra kravet om dokumentation for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015.

Endelig fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, pkt. 2.3.2. om dispensation fra kravet om dokumentation for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015, at forelæggelse af en dispensationsansøgning for Folketingets Indfødsretsudvalg ikke er ensbetydende med, at ansøgeren meddeles dispensation.

Instituttet går dog ud fra, at ansøgere, der er omfattet af Handicapkonventionens anvendelsesområde, og for hvem prøvekravet – sammenholdt med deres handicap – vil udgøre en barriere for, at de kan opnå indfødsret, vil blive meddelt dispensation.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at sikre, at krænkelse af menneskeretten undgås – at:

- Indfødsretsudvalget begrundet afslag på dispensationsansøgninger, herunder eventuelle afslag til ansøgere, som anmoder om dispensation på grund af en langvarig nedsættelse af funktionsevnen.

Instituttet henviser herved til det der anføres om international rets begrundelsespligt i instituttets statusrapport om Statsborgerskab 2014-15.³

Med venlig hilsen

Eva Ersbøll

SENIORFORSKER

¹ www.menneskeret.dk/hoeringssvar/statsborgerskabsproeve.

² The INTEC project: Integration and Naturalisation tests: the new way to European Citizenship, Eva Ersbøll og Laura Katrine Gravesen,

tilgængelig her:

www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&ved=0CE4QFjAEahUKEwigg6GWxvblAhWFnHIKHXHUB28&url=http%3A%2F%2Fwww.ru.nl%2Fpublish%2Fpages%2F621216%2Fdenmark_intec_final.pdf&usg=AFQjCNFHe4IH3Pu1kcwGkaaMokNCGKtl6g.

³ <http://menneskeret.dk/udgivelser/statsborgerskab-status-2014-15>.